

ת"פ 51801/09/19 - מדינת ישראל נגד יגאל פדידה

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 51801-09-19 מדינת ישראל נ' פדידה

לפני כב' השופט רון סוקול, סגן נשיא

מדינת ישראל

המאשימה

ע"י ב"כ עוה"ד ש' אדלר מפרקליטות מחוז חיפה (פלילי)

נגד

הנאשם

יגאל פדידה

ע"י ב"כ עוה"ד י' זמר

גזר דין

1. הנאשם, יגאל פדידה, שימש החל משנת 2006 כמנהל מתחם ה"חי פארק" שבקריית מוצקין, תחילה בהתנדבות ומשנת 2011 כשכיר ברשת המתנ"סים. במסגרת הסדר טיעון, בגדרו הוגש כתב אישום מתוקן, הודה הנאשם והורשע בשלושה אישומים של שחיתות, שעיקרם קבלת שוחד והלבנת הון.

2. כדי להבהיר את האישומים שבהם הודה הנאשם והורשע, נפתח בתיאור כללי של פעילות הנאשם במתחם ה"חי פארק", ולאחר מכן נפרט את עובדותיו של כל אחד מהאישומים.

כללי

3. מתחם ה"חי פארק" בקריית מוצקין הוא מתחם רחב ידיים שבמרכזו גן חיות, הכולל מסעדות, דוכנים לממכר מזון, מתקני משחקים, אמפיטאטרון ושטחים פתוחים. מתחם ה"חי פארק" מנוהל על ידי רשת המתנ"סים של קריית מוצקין, שהיא מוסד ציבורי ללא כוונת רווח.

4. הנאשם, יגאל פדידה, היה מיוזמי ומקימי גן החיות ב"חי פארק". בשנים 2006 - 2011 ניהל הנאשם את גן החיות שבמתחם, בהתנדבות. החל משנת 2011 החל הנאשם לנהל את גן החיות כעובד של רשת המתנ"סים. אין חולק כי הנאשם היה עובד ציבור כהגדרת מונח זה בחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (ראו הגדרת עובד ציבור בסעיף 290(ב) לחוק).

5. בנוסף לעבודתו כמנהל גן החיות, היה הנאשם מנהל פעיל במספר חברות פרטיות שהפעילו מזנונים ומתקני שעשועים בתחומי ה"חי פארק" והן - לונה חי הפקות בע"מ, זולא תיירות ופנאי בע"מ ולונה חי פארק הפקות בע"מ. בחלק מהתקופה מושא כתב האישום, היה מר יוסף עמרה שותפו העסקי של הנאשם בחברת לונה חי פארק הפקות בע"מ והחזיק בחלק ממניותיה. החברה אף עסקה בייבוא מתקני שעשועים הדרושים להפעלת מתקני הלונה פארק במתחם.

6. מהחלק הכללי של כתב האישום עולה, כי במסגרת תפקידו כמנהל גן החיות עסק הנאשם בהזמנת שירותים ומוצרים מספקים, לרבות קבלת הצעות מחיר והתקשרות עם ספקים ברכישת מזון לבעלי החיים. בהתאם לנהלי רשת המתנ"סים, הוגשו הצעות המחיר של הספקים לאישורה של ועדת רכש של הרשת. הנאשם היה נוכח בחלק משיבות הוועדה והביע דעתו לגבי רכישת מוצרים ושירותים עבור גן החיות.

7. עוד עולה כי לאחר בחירת ספק, מבין מגישי הצעות המחיר, הועברה לו הזמנה מפורטת של הרשת. עם קבלת הסחורה או השירות, היה הנאשם מאשר את קבלתם, מקבל מהספק חשבונית ומעבירה להנהלת החשבונות של רשת המתנ"סים לביצוע התשלום. על פי נהלי הרשת היו התשלומים מועברים לספק בהמחאות עליהן הוספה הגבלת סחירות - נרשם "למוטב בלבד".

האישום הראשון

8. באישום הראשון נטען כי אחד מספקי המזון לגן החיות היה מר דב נוי שעסק בגידול ושיווק של מזון לבעלי חיים. דב נוי פעל תחת שם העסק "נוי שרונה". בשנים 2009 - 2014 סיפק דב נוי מזון לבעלי החיים בגן החיות של החי פארק.

מתברר כי בשנת 2009 לערך, סיכמו הנאשם ודב נוי כי הנאשם יפעל לקידום עניינו של דב נוי, לזכייה במכרזים לאספקת מזון ולהקדמת תשלומים, ובתמורה יעביר לו דב נוי חלק מהתמורה שתשולם על ידי רשת המתנ"סים (תשלומי תמורה אלו יכנו גם כספי השוחד). כדי להסוות את תשלומי התמורה לנאשם, פנה הנאשם להנהלת החשבונות ברשת המתנ"סים וביקש כי בהמחאות לפקודתו של דב נוי תימחק הגבלת הסחירות.

9. בהתאם לבקשת הנאשם ולסיכום שהושג בינו לבין מר דב נוי, נמשכו לטובתו של דב נוי 12 המחאות ללא הגבלת סחירות. המחאות אלו נלקחו על ידי הנאשם אשר העבירם לנותני שירותי מטבע (נש"מ - המוכרים גם כצ'ינג') או לצדדים שלישיים. ההמחאות נוכו, הוסבו לצדדים שלישיים, והתמורה הועברה לנאשם. הנאשם העביר את התמורה עבור ההמחאות לדב נוי, וניכה מהם את כספי השוחד בשיעור של כ-20% מהתמורה.

10. עוד עולה כי כדי להסוות את חלקו בניכוי ההמחאות ואת קבלת כספי השוחד, פנה הנאשם לגורמים שונים שיסייעו לו בניכוי. כך עולה כי הנאשם פנה לשותפו בחברת לונה חי פארק הפקות בע"מ, מר יוסף עמרה, ומסר לו 4 המחאות לפקודת דב נוי ועוד שתי המחאות שנמשכו לטובת ספק אחר בשם טי-פול בע"מ, על מנת שיפנה לנש"מ וינכה עבורו את ההמחאות. עוד סיכם הנאשם עם מר יוסף עמרה כי הנ"ל ידאג כי הנש"מ ירשום, באופן כוזב, כי מי שניכה את ההמחאות היה דב נוי.

בתקופה שבין 2/7/2009 ועד 15/7/2010, העביר הנאשם ליוסף עמרה 6 המחאות בסך כולל של 324,845 ₪, והלה פעל לנכותם בנש"מ שבניהולו של שפיק נסייר.

11. בשנת 2011 או בסמוך לכך פנה הנאשם שוב ליוסף עמרה וביקש ממנו לנכות שתי המחאות נוספות ולהסוות את מקורן. עמרה העביר, לבקשת הנאשם, את ההמחאות לאדם בשם שמעון אמסלם.

12. הנאשם אף פעל לניכוי המחאות נוספות בנש"מ בשם נמימי השקעות. לשם כך פנה הנאשם לחתנו, אברהם חביב, מסר לו את ההמחאות וביקש ממנו כי בנש"מ יירשם מר דב נוי כמי שניכה את ההמחאות וכך נעשה.

13. כדי להסתיר את מעשיו פנה הנאשם לדב נוי והחתים אותו על תצהיר ולפיו קיבל חלק מההמחאות שנוכו על ידי הנאשם וכן החתימו על אישורים כוזבים בדבר קבלת ההמחאות. כל אלו נעשו על ידי הנאשם על מנת להסתיר כי קיבל את חלקו (כספי השוחד) מהתמורה.

14. על פי האמור באישום הראשון, סך ההמחאות שנמשכו לפקודת דב נוי ונוכו כדי לאפשר לנאשם לקבל את כספי השוחד, היה 995,019 ₪. הנאשם קיבל 20% מסך זה.

15. בגין המעשים שפורטו באישום הראשון הורשע הנאשם, על פי הודאתו, בעבירות של לקיחת שוחד, עבירה לפי סעיף 290 לחוק העונשין; ריבוי עבירות של איסור הלבנת הון, עבירות לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס - 2000 ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין; ריבוי עבירות של רישום כוזב במסמכי תאגיד, עבירות לפי סעיף 423 לחוק העונשין; ועבירות של שיבוש מהלכי משפט, עבירות לפי סעיף 244 ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין.

האישום השני

16. האישום השני עוסק בהתקשרות בין רשת המתנ"סים לספק מזון וציוד לחיות בשם שאדי דולה. מתברר כי שאדי דולה סיפק לגן החיות מזון וציוד החל משנת 2008. עוד מתברר, כי במועד שאינו ידוע, החל הנאשם לדרוש משאדי דולה לשלם לו 5% מהתמורה שיקבל מרשת המתנ"סים עבור המזון והציוד. בהמשך, בין חודש יוני 2011 לחודש יוני 2012, סיפק שאדי דולה מזון וציוד לגן החיות, ולאחר אישורו של הנאשם קיבל תמורה מרשת המתנ"סים. לאחר קבלת התמורה, העביר שאדי דולה לנאשם סך של 9,339 ₪ במזומן.

17. עוד עולה כי בחודש יוני 2011 סיפק שאדי דולה לגן החיות מזון וציוד בסך של 52,339 ₪. הספק מסר את החשבונית לנאשם וזה הגישה להנהלת החשבונות של הרשת. הנאשם, ללא ידיעתו של שאדי דולה, ובמטרה לגנוב את התמורה, ביקש כי בהמחאה לפקודת שאדי דולה תבוטל הגבלת הסחירות. הנאשם נטל לידיו את ההמחאה ומסרה ליוסף עמרה על מנת שזה יפעל לניכוי. לצורך כך זויפה חתימתו של שאדי דולה ויוסף עמרה העביר את ההמחאה לשמעון אמסלם, לכיסוי חוב של עמרה לאמסלם.

18. לאחר שנודע לשאדי דולה כי הנאשם נטל את ההמחאה ופרע אותה ללא ידיעתו, דרש ממנו את התשלום. בסופו של יום העביר הנאשם לשאדי דולה את התמורה ממנה ניכה סך של 2,339.20 ₪ ככספי שוחד.

19. בשל מעשיו אלו הורשע הנאשם בעבירה של לקיחת שוחד, עבירה לפי סעיף 290 לחוק העונשין.

האישום השלישי

20. האישום השלישי עוסק בניסיונו של הנאשם לקבל שוחד מקבלן בתמורה להתקשרותו של הקבלן לבניית בניין עיריית קריית מוצקין.

מכתב האישום עולה כי בין הנאשם לראש העיר, מר חיים צורי, קשרי חברות טובים. משנודע לנאשם כי העירייה עומדת לפרסם מכרז לבחירת קבלן לבניית מבנה העירייה, חיפש קבלן שהוא בעל סיווג קבלני מתאים להשתתף במכרז. משאיתר את הקבלן פנחס אולשביצקי, פנה הנאשם ליוסף עמרה וביקש ממנו ליצור קשר עם אולשביצקי. הנאשם תכנן להציע לקבלן להשתתף במכרז ולסייע לו לזכות בו בתמורה לקבלת שוחד.

21. לשם קידום התכנית סוכם כי יוסף עמרה יערוך פגישת היכרות בביתו אליה יוזמנו הקבלן פנחס אולשביצקי, ראש העיר חיים צורי והנאשם. בקיץ שנת 2012 נערכה פגישה כאמור ובמסגרתה אף שוחחו הצדדים על המכרז הצפוי להקמת בניין העירייה.

22. בהמשך נפגשו הנאשם, יוסף עמרה ופנחס אולשביצקי במלון חוף התמרים בעכו. שם, במהלך הפגישה, הציע הנאשם לאולשביצקי להגיש הצעה במכרז, שנאמד בסך של ₪ 50,000,000. הנאשם מסר לאולשביצקי כי יוכל להבטיח את זכייתו אם ישלם לו שוחד בשיעור של 4% מההצעה, וכן 9% מכל תמורה נוספת שתתקבל. כעבור מספר ימים הודיע הקבלן אולשביצקי כי הוא מסרב להצעה.

23. בשל מעשיו אלו הורשע הנאשם בעבירה של לקיחת שוחד, עבירה לפי סעיף 290(א), ביחד עם סעיף 294(א) לחוק העונשין (יובהר כי העבירה של לקיחת שוחד כוללת גם מקרים שבהם מבקש השוחד לא נענה - סעיף 294(א) לחוק העונשין).

ההליכים והסדר הטיעון

24. העבירות מושא כתב האישום בו הורשע הנאשם נעברו, כפי שפורט לעיל, בשנים 2009 - 2012. כתב האישום המקורי בתיק הוגש רק בחודש ספטמבר 2019. ההליכים בתיק זה התנהלו במשך מספר שנים. בין היתר התעכבו ההליכים בשל הצורך לשמוע את עדותיהם של נותני השוחד והמעורבים שהועמדו לדין בהליכים נפרדים. דב נוי הועמד לדין בת"פ (חיפה) 51826-09-19 מדינת ישראל נ' נוי (27/12/2020), שאדי דולה הועמד לדין בת"פ (חיפה) 51826-09-19 מדינת ישראל נ' דולה, (21/3/2021) ויוסף עמרה הועמד לדין בת"פ (חיפה) 20279-07-20 מדינת ישראל נ' עמרה (19/7/2022). עיכוב נוסף נגרם בשל שהייתו של יוסף עמרה בחו"ל וחזרתו לישראל רק בשנת 2021. גם מצבו הרפואי של הנאשם חייב ביטול מספר דיונים.

25. בתיק זה נשמעו מרבית עדי התביעה ובהם חקירתו הראשית של העד יוסף עמרה. בטרם חקירתו הנגדית של העד, ולאחר הליך גישור לפני כב' השופט יחיאל ליפשיץ, הגיעו הצדדים להסדר טיעון.

26. על פי הסדר הטיעון תוקן כתב האישום המקורי ונתרו רק האישומים שפורטו לעיל. במסגרת הסדר הטיעון הוסכם כי הנאשם יודה בעבירות שיוחסו לו וכי הצדדים יטענו לענישה בגבולות מוסכמים. הוסכם כי המאשימה תעתור לעונש של מאסר בפועל שלא יעלה על 18 חודשים, ואילו הנאשם יעתור לעונש של מאסר בפועל שלא יפחת מ-12 חודשים. כן הוסכם כי יוטל על הנאשם מאסר מותנה לפי שיקול דעת בית המשפט, וכי על הנאשם יוטל קנס בסך של 80,000 ₪ שיועברו לקרן החילוט.

27. בדיון מיום 3/1/2023 הוגש הסדר הטיעון לבית המשפט והוגש כתב האישום המתוקן (סומן ש/1). הנאשם יודה בביצוע העבירות שיוחסו לו והורשע.

בהסכמת הצדדים התבקש תסקיר קצין מבחן בעניינו של הנאשם.

הטיעונים לעונש

28. שני הצדדים צמצמו את טענותיהם בעניין העונש ההולם, והתמקדו בניסיון לשכנע את בית המשפט לאמץ את הסדר הטיעון.

ב"כ המאשימה אישר כי טווח הענישה על פי ההסדר נמוך מרף הענישה הראוי והמקובל בעבירות שבהן הורשע הנאשם. לטענתו המאשימה הביאה בחשבון בין שיקוליה להשגת ההסדר את חלוק הזמן ממועד ביצוע העבירות ועד היום (מעל 10 שנים); את מצבו הרפואי של הנאשם; את גילו; ואת העונשים שהוטלו על נותני השוחד. הובהר כי על דב נוי הוטל עונש מאסר בפועל של 9 חודשים לריצוי בעבודות שירות, על שאדי דולה הוטל עונש מאסר בפועל של 6 חודשים לריצוי בעבודות שירות ועל יוסף עמרה הוטלו 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. המאשימה מבקשת כי על הנאשם יוטל העונש המרבי על פי ההסדר, כלומר 18 חודשי מאסר לריצוי בפועל, קנס בסך של 80,000 ₪ ועונש מאסר מותנה.

29. בא כוח הנאשם הצטרף לטיעוני המאשימה לעניין כיבוד ההסדר, אולם ביקש כי עונש המאסר בפועל לא יעלה על 12 חודשים. בטיעוניו הדגיש כי גן החיות הוא פרי יזמה של הנאשם עצמו. מדובר בנאשם בן 65 ללא עבר פלילי אשר הקדיש את חייו למען הציבור. לטענתו, הנאשם הפך את גן החיות ל"פנינה" תיירותית שמושכת מבקרים מכל רחבי הארץ. עוד סיפר כי הנאשם פעל רבות בקרב אוכלוסיות מוחלשות, ואף אימץ בעצמו שני ילדים שהפכו לחלק ממשפחתו. ב"כ הנאשם צירף גם מכתבים של גורמים שונים המשבחים את פועלו של הנאשם לטובת הציבור. עוד טען כי טרם נשמעו כל הראיות וכי בהצעת המגשר עמדו גם שיקולים ראייתיים.

30. לבסוף נטען כי מצבו הרפואי של הנאשם מצדיק הקלה. בשל צנעת הפרט לא אפרט את מצבו הרפואי. בא

כוח הנאשם טען כי הנאשם זקוק לטיפול רפואי ואף כי הוא סמוך ובטוח ששירות בתי הסוהר יעשה את כל הדרוש, הרי שהטיפול הרפואי בין כותלי בית הסוהר אינו זהה לטיפול הרפואי שלו יזכה בחוץ. עוד טען כי בעקבות ההרשעה פוטר הנאשם מעבודתו. הנאשם עצמו חזר וביקש לכבד את הסדר הטיעון.

נציין כי בתסקיר קצין המבחן אין כל המלצה בעניינו של הנאשם.

דין והכרעה

31. הנאשם הורשע, על פי הודאתו, בעבירות חמורות של שחיתות שלטונית שבראשון עבירת השוחד. עבירת השוחד, כך נאמר לא אחת, ניצבת בראש עבירות השחיתות השלטונית; "לקיחת שוחד גובה מחירים כבדים מהסביבה ומהחברה, ובראשם פגיעה בשלטון החוק ובפעילותו התקינה של המנהל הציבורי" (ע"פ 5405/21 כהן נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (24/8/2022); וראו גם ע"פ 3244/22 מדינת ישראל נ' ערן (20/9/2022)).

עוד נאמר בע"פ 5405/21 הנ"ל כי "עבירת השוחד גורמת להשחתת מידות במנהל הציבורי, ויש בה כדי לסכל את העקרונות העומדים ביסוד הדמוקרטיה, כאשר כספי ציבור אינם מנותבים למטרה שבהגשמתה הציבור חפץ, ושלשמה העניק לנציג ציבור פלוני את קולו, אלא למטרה בה חפץ נותן השוחד" (שם). וראו גם ע"פ 244/21 מדינת ישראל נ' רבינוביץ', פסקה 51 (31/8/2022); ע"פ 5735/18 גודובסקי נ' מדינת ישראל, פסקה 27 (9/12/2019); פסק דינה של כב' השופטת ע' ברון בע"פ 5405/21 הנ"ל).

32. בשל הפגיעה הקשה של עבירת השוחד במנהל הציבורי, באמון הציבור, בבעלי תפקידים ציבוריים ובקופה הציבורית, נקבע בפסיקה כי "[...] עובד ציבור הלוקח שוחד תמורת פעולה הקשורה בתפקידו, אחת דינו להיענש במאסר ממשי. חריגה מן הכלל הזה מותרת רק בהתקיים נסיבות יוצאות דופן" (ע"פ 5083/08 בניזרי נ' מדינת ישראל, פסקה 60 (24/6/2009); ע"פ 6564/04 סטויה נ' מדינת ישראל (18/10/2004); ע"פ 3609/14 מדינת ישראל נ' אלסין, פסקה 10 (20/10/2014)).

33. במקרה הנוכחי חטא הנאשם בקבלת שוחד במספר הזדמנויות שנפרשו על פני תקופה ארוכה. הוא ניצל את תפקידו ואת האמון שניתן בו על ידי מעסיקיו, כדי לקדם התקשרויות עם ספקים ששילמו לו שוחד. אף כי לכאורה את כספי השוחד קיבל הנאשם מהספקים, הרי שיש להניח כי להתקשרויות אלו הייתה גם השפעה על הקופה הציבורית ועל המחיר ששולם עבור המזון והציוד לגן החיות.

34. הנאשם לא הסתפק בקבלת שוחד מהספקים בגן החיות, אלא תכנן ויזם עסקת שוחד נוספת, כאשר פנה מיזמתו לקבלן אולשביצקי והציע לו להשתתף ולזכות במכרז תמורת קבלת שוחד. לא מדובר בהצעה שהציע הקבלן, אלא להיפך; ביזמה של הנאשם שחיפש ואיתר קבלן עם סיווג מתאים להשתתף במכרז, מצא חבר משותף שיצור קשר ויזום את המפגש עם ראש העיר כדי להציג בפני הקבלן מצג על קשריו ועל יכולותיו להצליח במיזמה. הנאשם אף פנה לקבלן והציע לו הצעה כספית מפורטת ומפורשת. רק בשל סירובו של הקבלן לא יצאה העסקה המושחתת לפועל.

התנהגות זאת מבטאת השחתה חמורה של השירות הציבורי. לא מדובר בעובד ציבור שנכנע ליצר הרע והתפתה לקבל הצעה של נותן השוחד, אלא בעובד ציבור שתכנן, יזם והחל לפעול לביצוע עסקה לקבלת שוחד.

35. הנאשם לא הסתפק בביצוע עבירות בעצמו. כדי להסוות את מעשיו, חבר ליוסף עמרה, לאברהם חביב, ולמפעילי הנש"מים על מנת להרחיק עצמו ולהסתיר את מעורבותו בניכיון ההמחאות. בכך גרם הנאשם, בהיותו עובד ציבור, להחטאתם של אחרים וגרר גם אותם לביצוע מעשים פליליים.

36. בשל מעשיו אלו הורשע הנאשם גם בעבירה על חוק איסור הלבנת הון, בעבירה של רישום כוזב במסמכי תאגיד ובעבירה של שיבוש מהלכי משפט. גם עבירות אלו, שנלוו לעבירת השוחד, ונועדו להסוות את מעשיו של הנאשם, הן עבירות חמורות המחייבות ענישה מחמירה.

37. הצדדים בתיק זה הגיעו להסדר טיעון במסגרת הליך של גישור פלילי. בהסדר הוסכם כי יושת על הנאשם עונש מאסר בפועל שלא יעלה על 18 חודשי מאסר ולא יפחת מ-12 חודשי מאסר. גם המאשימה וגם הנאשם היו מודעים לכך כי טווח הענישה המוסכם הוא טווח ענישה מקל ואינו תואם את ההלכות בדבר העונש ההולם מעשים אלו. עיון בפסיקת בתי המשפט מגלה שמתחם העונש ההולם לעבירות שוחד של עובדי ציבור, כדוגמת העבירות בהן הורשע הנאשם, הוא חמור יותר מטווח הענישה עליו הוסכם (ראו למשל פירוס נרחב בע"פ 5405/21 הנ"ל, פסקאות 36 - 37 לפסק דינו של השופט עמית; ע"פ 5806/13 מדינת ישראל נ' בן גיאת (17/6/2014)).

38. עם זאת, עיון בפסיקת בתי המשפט בערכאות הדיוניות, ובבית המשפט העליון, מלמד כי למרות מגמת ההחמרה בגזירת דינו של מי שהורשע בשוחד, קיים מנעד רחב של עונשים, בהתאם לנסיבותיו המיוחדות של כל מקרה ונסיבותיו האישיות של כל נאשם (ראו למשל הסקירה בת"פ (מרכז) 49005-11-20 מדינת ישראל נ' יעיש, פסקה 18 (15/2/2023); ובת"פ (ב"ש) 23287-10-20 מדינת ישראל נ' אל פיניש פסקה 12 (28/12/2021)).

39. במקרה הנוכחי איני נדרש לקבוע את מתחם העונש ההולם לעבירה ונסיבותיה, שכן עסקינן בהסדר טיעון. במצבים אלו די בכך שבית המשפט מודע למתחם העונש ההולם ויש בכוחו לערוך את האיזון הנדרש לצורך ההחלטה האם לאמץ את הסדר הטיעון או לדחותו (ראו למשל ע"פ 6943/16 גלקין נ' מדינת ישראל (28/1/2018)).

40. כאמור הצדדים הציגו הסדר טיעון הכולל רכיבי ענישה שונים. לגבי רכיב עונש המאסר בפועל הציגו הצדדים טווח ענישה. כידוע, הלכה היא כי "[...] לא בנקל ידחה בית המשפט הסדר טיעון שמובא לאישורו" (ע"פ 2021/17 מצגר נ' מדינת ישראל (30/4/2017)). המבחן שנקבע בפסיקה לבחינת הסדרי טיעון הוא "מבחן האיזון", דהיינו על בית המשפט לבחון האם קיים איזון ראוי בין טובת ההנאה/ההקלה שקיבל הנאשם לבין האינטרס הציבורי (ע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(1) 577 (2002)).

41. כפי שהובהר לעיל, העבירות בהן הורשע הנאשם הן חמורות ומחייבות ענישה הולמת. עם זאת, איני סבור שבמקרה זה חרג ההסדר שהושג ממבחן האיזון.

במסגרת מבחן האיזון ראוי להביא בחשבון מספר שיקולים המצדיקים את ההקלה שניתנה לנאשם. העבירות מושא ההליך נעברו בין השנים 2009-2012, כלומר לפני למעלה מעשור. חלפו שנים ארוכות מאז נפתחה החקירה ועד הגשת כתב האישום. גם ההליכים בתיק זה נמשכו זמן רב, מסיבות רבות שאינן נוגעות לנאשם, אלא בעיקר להליכים שננקטו נגד נותני השוחד. משמעות הדבר היא כי ההליך הפלילי ריחף כעננה שחורה מעל ראשו של הנאשם שנים רבות (ראו על משמעות חלופ הזמן על שיקולי הענישה ע"פ 125/74 מירום, חברה למסחר בינלאומי בע"מ נ' מדינת ישראל, פ"ד ל(1) 57, 61 (1975); רע"פ 8009/10 זכאי נ' מדינת ישראל (20/1/2011); ע"פ 2103/07 הורוביץ נ' מדינת ישראל (31/12/2008)).

עוד נזכיר את מצבו הרפואי של הנאשם. הנאשם כבן 65, סובל ממחלות שונות, שאין צורך לפרטן. גם בשל מחלות אלו היה צורך לדחות דיונים, ואין גם כל ספק שהחזקתו במאסר לתקופה ארוכה עלולה לסכן את בריאותו.

42. בין השיקולים הנוספים שיש להביא בחשבון ראוי לכלול גם את גזרי הדין שהוטלו על נותני השוחד. אמנם, אין דינו של נותן שוחד כדינו של עובד ציבור שמקבל שוחד, לא כל שכן כאשר עובד הציבור יזם את העסקה המושחתת, אולם ברי שיש לשמור על יחס הולם בין העונשים (ראו לעניין זה גם הערות בית המשפט בע"פ 5405/21 הנ"ל, פסקה 45).

43. לבסוף ראוי גם לבחון את אופיו של הנאשם עצמו. מהראיות שהובאו ומטיעוני הצדדים עולה כי לנאשם אין כל מעורבות קודמת בפלילים. להיפך, הובאו ראיות על כך שהנאשם פעל רבות לשירות הקהילה, השקיע את מרצו וכישוריו בפיתוח והרחבה של גן החיות עד כי גן החיות שבחי פארק מזוהה עמו. מעשיו אלו למען הקהילה והציבור הרחב, צריכים לעמוד לזכותו בעת גזירת הדין.

44. בשים לב לכל האמור, איני מוצא מקום לחרוג ממתחם הענישה המוסכם ומשאר רכיבי הענישה. עם זאת, מצאתי לקבוע את עונש המאסר קרוב יותר לרף העליון מאשר לרף התחתון במתחם העונש המוסכם.

סוף דבר

45. לאור כל האמור, אני גוזר על הנאשם, יגאל פדידה, את העונשים כדלקמן:

(א) מאסר בפועל של 16 חודשים.

(ב) מאסר על תנאי של 9 חודשים אשר יופעל אם הנאשם יעבור על עבירה של שוחד, לפי סעיף 290 לחוק העונשין, עבירה של הלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, או עבירה של שיבוש הליכי משפט, לפי סעיף 244 לחוק העונשין, בתום 3 שנים משחרורו, ומאסר על תנאי של 4 חודשים אם הנאשם יעבור בתוך 3 שנים משחרורו עבירה של רישום כוזב במסמכי תאגיד, לפי סעיף 423 לחוק העונשין.

(ג) אני מטיל על הנאשם קנס בסך של 80,000 ₪. הקנס ישולם באמצעות המרכז לגביית קנסות ואגרות עד ליום 1/7/2023. הקנס יועבר לטות קרן החלוט.

הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עונש המאסר ביום 16/7/2023 בשעה 08:00 או בשעה אחרת שתקבע על ידי שב"ס, בבית המעצר קישון כשבידו תעודה מזהה. ב"כ הנאשם יפנה לרשויות שב"ס לצורך עריכת מיון מוקדם לנאשם טרם כניסתו למאסר.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, ט"ז אייר תשפ"ג, 07 מאי 2023, בהעדר הצדדים.